

۲۶۲۹

۴۱۳۳

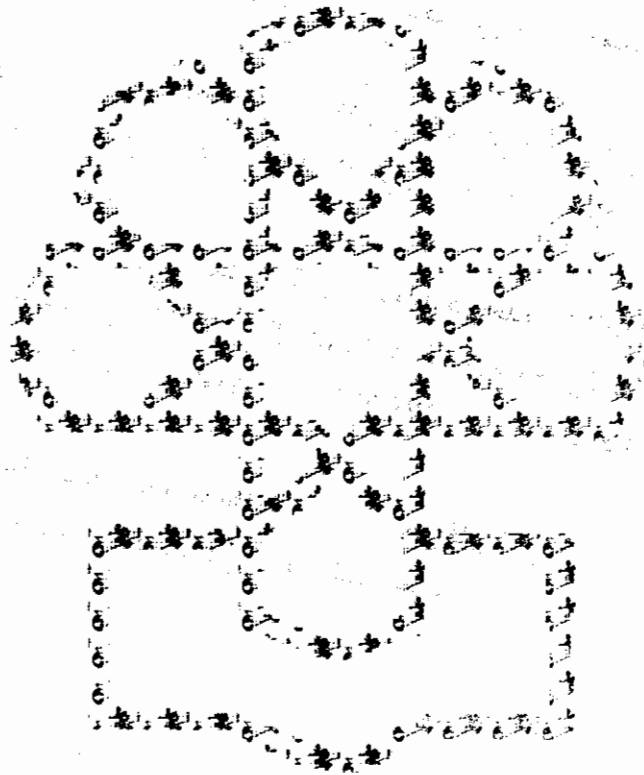

آموزش و پرورش در لایحه بودجه

سال ۱۳۷۸

با تأکید بر تبصره ۸

درباره لایحه بودجه ۷۸ - شماره (۴۲)

معاونت پژوهشی

دی ۱۳۷۷

کار: دفتر برنامه و بودجه

وزارت آموزش و پرورش
 معاونت پژوهشی
 شماره واحد اسناد و اطلاع رسانی: ۱۰۱۳۱
 شماره: ۱۰۱۳۱

کد گزارش: ۱۶۰۴۱۳۳

بسمه تعالی

آموزش و پرورش در لایحه بودجه سال ۱۳۷۸ با تأکید بر تبصره ۸
درباره لایحه بودجه ۷۸ - شماره (۴۲)

کد گزارش: ۱۶۰۴۱۳۳

نکات برجسته

* در لایحه بودجه سال ۱۳۷۸ سهم بودجه آموزش و پرورش در کل بودجه عمومی دولت ۱۳/۲ درصد می باشد. در حالی که این سهم در سال ۱۳۷۶ حدود ۱۶/۶ درصد بوده است و علی رغم گذشت ۲ سال و افزایش جمعیت دانش آموزی، نیاز به توسعه فعالیت ها و... این نسبت کمتر هم شده است.

* در صورت عدم تصحیح بودجه آموزش و پرورش، این دستگاه در سال ۱۳۷۸ فقط قادر خواهد بود حقوق پرداخت نماید و دیگر هیچ اعتباری جهت پرداخت سرانه های مدارس، هزینه های فعالیت های پرورشی، کمک هزینه عائله مندی و... وجود نخواهد داشت.

* رقم اعتبارات سایر فصول در لایحه بودجه ۱۳۷۸ برای آموزش و پرورش ۲۵۰ میلیارد ریال است در حالی که این رقم در سال ۱۳۷۷ معادل ۱۰,۰۰۰ میلیارد ریال، یعنی ۴ برابر، بوده است.

* تعداد معلمانی که در سال ۱۳۷۷ زیر خط فقر قرار داشته اند در حدود ۴۶۱,۷۱۸ نفر (۴۵/۲ درصد) بوده است. این تعداد در سال ۱۳۷۸، در صورت خوشبینانه فرض کردن خط فقر (۸۰۰,۰۰۰ ریال در ماه) به تعداد ۵۷۶,۵۲۴ نفر (۵۶/۴ درصد) افزایش خواهد یافت.

* به طور کلی در طی سال های برنامه دوم، به اهداف کیفی و کمی قانون برنامه دوم توسعه در خصوص آموزش و پرورش کشور کم توجهی شده است.

۱- مقدمه

نقش آموزش و پرورش در توسعه منابع انسانی که عمده‌ترین منبع رشد و تعالی جامعه می‌باشد و برای رسیدن به اهداف توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و گذار از وضعیت نامطلوب فعلی به سوی آینده‌ای توسعه یافته و مطلوب، باید مورد توجه ویژه قرار گیرد. این نقش و جایگاه در کشور ما به لحاظ ترکیب سنی جمعیت کشور که بیش از ۳۰ درصد آن را کودکان، نوجوانان و جوانان واقع در سنین آموزش عمومی، متوسطه و عالی تشکیل می‌دهند، باید بیش از نقش و جایگاه جهانی آموزش و پرورش مورد عنایت قرار گیرد. بررسی‌های اولیه نشان می‌دهد که برای ارتقای آموزش و پرورش به جایگاه واقعی آن، منابع مالی فعلی فقط ۵۰ درصد نیازهای آموزش و پرورش را پوشش می‌دهد و به علت کمبود منابع مالی، بخش قابل توجهی از منابع تخصیص یافته تلف می‌شود و می‌دانیم که منشأ تغییرات شاخص‌های توسعه یافتگی، آموزش و پرورش می‌باشد. افزایش بازدهی در بخش‌های مختلف اقتصادی و فرهنگی جز در سایه افزایش سطح سواد و آگاهی مردم میسر نیست و افزایش سواد و همگانی کردن آن نیاز به تجهیز منابع و عزم و اراده ملی برای آموزش و پرورش دارد. در کشورهای صنعتی و کاملاً توسعه یافته علی‌رغم پوشش تحصیلی کامل حتی در ابعاد کیفی آن و برتری اقتصادی سرمایه‌گذاری در ماشین به جای انسان، سهم آموزش از منابع ملی نه تنها کاهش نیافته، بلکه همچنان در رأس اولویت‌های سرمایه‌گذاری دولت‌هاست. لازم است بدانیم که سهم آموزش از تولید ناخالص ملی در ژاپن همچنان ۷ درصد است و براساس اطلاعات ارائه شده از سوی مرکز آمار اتحادیه اروپایی، در مجموع کشورهای عضو اتحادیه اروپایی، سهم آموزش و پرورش از تولید ملی ۵/۲ درصد است. در صورتی که این نسبت براساس لایحه بودجه سال ۱۳۷۸ در ایران ۳ درصد خواهد بود.

۲- جایگاه آموزش و پرورش در قانون برنامه دوم توسعه

- تحت پوشش قرار دادن کلیه کودکان و نوجوانان لازم‌التعلیم و تقویت آموزش‌های عمومی (بند ۱-۸- خط مشی‌های اساسی قانون برنامه دوم توسعه).

- دولت موظف است تمهیدات لازم برای اجباری کردن شرکت کودکان لازم‌التعلیم در آموزش اجباری و شرکت بی‌سوادان کمتر از ۴۰ سال در دوره‌های سوادآموزی را فراهم آورد، در اسفند ماه هر سال فهرست مناطقی که در سال بعد مشمول آموزش‌های مذکور در این تبصره می‌شوند، برای اطلاع عموم اعلام خواهد شد (تبصره ۶۲).

- وزارت آموزش و پرورش موظف است نسبت به تأسیس صندوق ذخیره فرهنگیان اقدام نماید، فرهنگیان می‌توانند ماهانه حداکثر مبلغ ۵ درصد حقوق و مزایای خود را به حساب صندوق واریز نمایند. دولت موظف است همه ساله معادل مبلغ فوق را که به همین منظور در بودجه سالانه منظور می‌گردد، به صندوق مزبور واریز نماید. سهم‌الشرکه فرهنگیان در هنگام بازنشستگی و از کارافتادگی یا بازنشستگی به آنان و در صورت فوت به وراثت آنها مسترد می‌گردد (تبصره ۶۳).

- سعی در جهت‌دهی و هدایت سهم عمده منابع مالی به بخش‌های اجتماعی شامل: فرهنگ، آموزش عمومی، بهداشت و درمان، آموزش عالی، تحقیقات و تربیت بدنی و بهبود شاخص‌های کمی و کیفی و افزایش درصد سهم اعتبارات فصول آموزش و پرورش عمومی، فنی و حرفه‌ای و آموزش عالی (بند

۱-۱۴- خط‌مشی‌های اساسی قانون برنامه دوم توسعه).

- دولت مکلف است طی سال‌های برنامه دوم اعتبارات جاری و عمرانی فصل آموزش و پرورش را در بودجه‌های سالانه به نحوی تأمین کند که کلیه فعالیت‌های آموزش و پرورش به خصوص اجرای نظام جدید متوسطه تسریع گردد و با اجرای کلیه قوانین و مقررات مربوط، وزارت آموزش و پرورش با هیچ‌گونه کسری بودجه مواجه نشود (نصره ۶۴).

- ایجاد زمینه‌های لازم برای ارتقای سطح علمی و فرهنگی و ادامه تحصیل معلمان کشور (بند ۵-۱۶- خط‌مشی‌های اساسی قانون برنامه دوم توسعه).

- بازنگری در سیستم آموزشی کشور و به کارگیری اعتبارات در جهت افزایش بازدهی علمی و ارتقای کیفیت آموزش و پرورش (بند ۵-۱۳- خط‌مشی‌های اساسی قانون برنامه دوم توسعه).

- تقویت جنبه‌های فرهنگی دانش‌آموزان و دانشجویان و تعمیق معرفت دینی و ارزش‌های اسلامی (بند ۵-۱۲- خط‌مشی‌های اساسی قانون برنامه دوم توسعه).

۳- اعتبارات جاری آموزش و پرورش در سال ۱۳۷۷ و پیش‌بینی عملکرد آن

اعتبارات پیشنهادی سال ۱۳۷۷ وزارت آموزش و پرورش معادل ۱۴,۶۰۱/۵ میلیارد ریال بوده است که در قانون بودجه با ۳۶ درصد کاهش به ۹,۳۲۷/۹ میلیارد ریال تقلیل یافته است. براساس محاسبات اولیه میزان کسری اعتبارات جاری ۴,۵۰۸ میلیارد ریال برآورد می‌گردد، اما با توجه به عدم تحقق کامل درآمدهای دولت ناشی از کاهش قیمت نفت و تصمیمات هیئت محترم وزیران مبنی بر کاهش هزینه‌ها، با حذف برخی فعالیت‌ها و هزینه‌های خاص مانند: پاداش و مزایای خاص معلمان روستایی و محروم و حذف ۷۰۰ میلیارد ریال کسری اعتبارات غیرپرسنلی و پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه مبنی بر پرداخت کسور بازنشستگی سهم دولت در حد اعتبارات مصوب موارد ذیل از مجموعه کسری‌های حذف و کسری اعتبارات برای موارد اجتناب‌ناپذیر به ۳,۱۴۰ میلیارد ریال کاهش داده شد. موارد حذف شده عبارتند از:

۱- تطبیق فعالیت‌های غیرپرسنلی ادارات کل آموزش و پرورش با اعتبار مصوب در حد ۱,۰۰۰ میلیارد ریال که در نتیجه ۷۰۰ میلیارد ریال کسری اعتبارات غیرپرسنلی از مجموعه کسری‌ها حذف شد.

۲- عدم پرداخت پاداش و معادل یک‌ماه مرخصی مناطق محروم و روستایی معادل ۲۳۰ میلیارد ریال.

۳- پرداخت کسور بازنشستگی سهم دولت در حد اعتبار مصوب و عدم تأمین اعتبار جهت کسری اعتبارات این برنامه معادل ۶۸۱ میلیارد ریال.

بدین ترتیب کسری اعتبارات جاری سال ۱۳۷۷ به حدود ۳,۱۴۰ میلیارد ریال تقلیل داده شد. براساس جدول پیوست قانون اصلاحیه قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور اعتباری معادل ۲,۳۸۸ میلیارد ریال جهت تأمین کسری اعتبارات آموزش و پرورش در نظر گرفته شد که ۷۵۲ میلیارد ریال از حداقل کسری اعتبارات جهت تأمین حقوق و مزایای معلمان کمتر می‌باشد. به استناد توضیح ذیل اصلاحیه قانون بودجه که دولت را موظف نموده است از مجموع اعتبارات مندرج در جدول اصلاحیه قانون بودجه ۱,۰۰۰ میلیارد ریال صرفه‌جویی نماید، اعتبار ۲,۳۸۸ میلیارد ریالی آموزش و پرورش نیز به ۱,۷۱۰ میلیارد ریال تقلیل داده‌اند. بدین ترتیب با رعایت حداکثر صرفه‌جویی و ضوابط اجرایی بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور حدود ۱,۴۳۰ میلیارد ریال از هزینه‌های پرسنلی اجتناب‌ناپذیر آموزش و پرورش در ماه‌های پایانی سال بدون

اعتبار خواهد ماند.

۴- کسری بودجه وزارت آموزش و پرورش طی سال‌های برنامه دوم

علی‌رغم تصریح متن تبصره فوق جهت تأمین اعتبارات مورد نیاز فصل آموزش و پرورش به نحوی که با هیچ‌گونه کسری اعتباری مواجه نباشد و همچنین بند ۱۴ خط‌مشی‌های اساسی قانون برنامه دوم توسعه، کسری اعتبار آموزش و پرورش طی سال‌های برنامه دارای روند افزایشی بوده است و از مبلغ ۶۲۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۷۳ به مبلغ ۴۵۰۸ میلیارد ریال در سال ۱۳۷۷ افزایش یافته است. نمودار شماره ۱ روند افزایش کسری بودجه را نشان می‌دهد.

۵- بودجه آموزش و پرورش به عنوان درصدی از بودجه عمومی دولت

نسبت بودجه آموزش و پرورش به بودجه عمومی دولت در سال ۱۳۷۶، «۱۶/۶ درصد» بوده است و این نسبت با در نظر گرفتن ارقام مندرج در لایحه بودجه سال ۱۳۷۸ به «۱۳/۲ درصد» کاهش یافته است. این در حالی است که برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزش و پرورش با تغییر ترکیب جمعیت دانش‌آموزی از نظر دوره‌های تحصیلی به نفع دوره متوسطه و آموزش‌های فنی و حرفه‌ای که هزینه‌بری بیشتری نسبت به دوره آموزشی عمومی دارند، میل نموده است.

۶- اعتبارات سایر فصول ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها^۱

ارقام اعتبارات سایر فصول ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها مندرج در لایحه بودجه مغایر با تصمیمات هیئت محترم وزیران مبنی بر ثابت نگه داشتن اعتبارات سایر فصول وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی در سال ۱۳۷۸ می‌باشد که بر مبنای این تصمیمات باید اعتبارات سایر فصول آموزش و پرورش استان‌ها را معادل سال ۱۳۷۷ یعنی ۱۰۰۰۰ میلیارد ریال منظور می‌شد. در صورت عدم تصحیح ارقام به نحوی که در بخش پیشنهادها ارائه خواهد شد، آموزش و پرورش فقط در سال آینده حقوق پرداخت خواهد کرد و هیچ‌گونه اعتباری جهت پرداخت سرانه‌های مدارس، هزینه‌های فعالیت‌های پرورشی، کمک هزینه عائله‌مندی و حق اولاد بازنشستگان، مأموریت، آب، برق، سوخت و تلفن مدارس وجود نخواهد داشت. لذا کاهش ۷۵ درصدی اعتبارات غیرپرسنلی استان‌ها که نسبت اعتبارات غیرپرسنلی به کل اعتبارات را از ۱۷/۸ درصد در سال ۱۳۷۶ به ۲ درصد در سال ۱۳۷۸ تنزل خواهد داد.

۷- هزینه‌های سایر فصول (غیرپرسنلی) در لایحه بودجه سال ۱۳۷۸

بخشی از هزینه‌هایی که در قالب «سایر فصول» طبقه‌بندی می‌شوند، جنبه پرسنلی دارد. اما به لحاظ طبقه‌بندی‌های معمول در بودجه، در قالب سایر فصول پیش‌بینی می‌شوند. این هزینه‌ها عبارتند از:

- هزینه‌های مأموریت‌های اداری و آموزشی کارکنان و معلمان.
- لباس خدمتگزاران مدارس و ادارات.
- حقوق کارآموزی دانش‌آموز معلمان دانشسراها.

۱. ارقام بودجه جاری وزارت آموزش و پرورش در لایحه سال ۱۳۷۸ و میزان کسری قبایل پیش‌بینی در جدول شماره ۱ درج شده است.

- کمک هزینه عائله مندی و حق اولاد بازنشستگان.

- دیون پرسنلی.

بخش مهمی از هزینه‌های سایر فصول (غیر پرسنلی) در واقع هزینه‌های تهیه ابزارهای آموزشی و پرورشی و اداری، تعمیر و نگهداری مدارس، تجهیزات جایگزینی کلاسی مدارس مانند میز و نیمکت، تخته‌سیاه، بخاری، میز و صندلی معلم، آب و برق و تلفن و سوخت مدارس و ادارات، هزینه غذایی مدارس شبانه‌روزی و هزینه‌هایی از این قبیل را تأمین می‌نماید.

برای رفع مشکل مطرح شده در مورد اعتبارات سایر فصول (غیر پرسنلی) و رساندن اعتبارات سایر فصول از ۲۵۰ میلیارد ریال مندرج در لایحه به ۱,۰۰۰ میلیارد ریال مصوب سال ۱۳۷۷ که با ضوابط مصوب هیئت محترم دولت تطبیق دارد، پیشنهادهایی به شرح و اولویت زیر ارائه می‌شود:

۱- تأمین ۷۵۰ میلیارد ریال اعتبار مورد نیاز از سرجمع بودجه غیر پرسنلی دولت در ردیف‌های متفرقه و سایر دستگاه‌های اجرایی.

۲- کسر نمودن ۷۵۰ میلیارد ریال از فصل اول استان‌ها و افزایش معادل آن به سایر فصول هر استان.

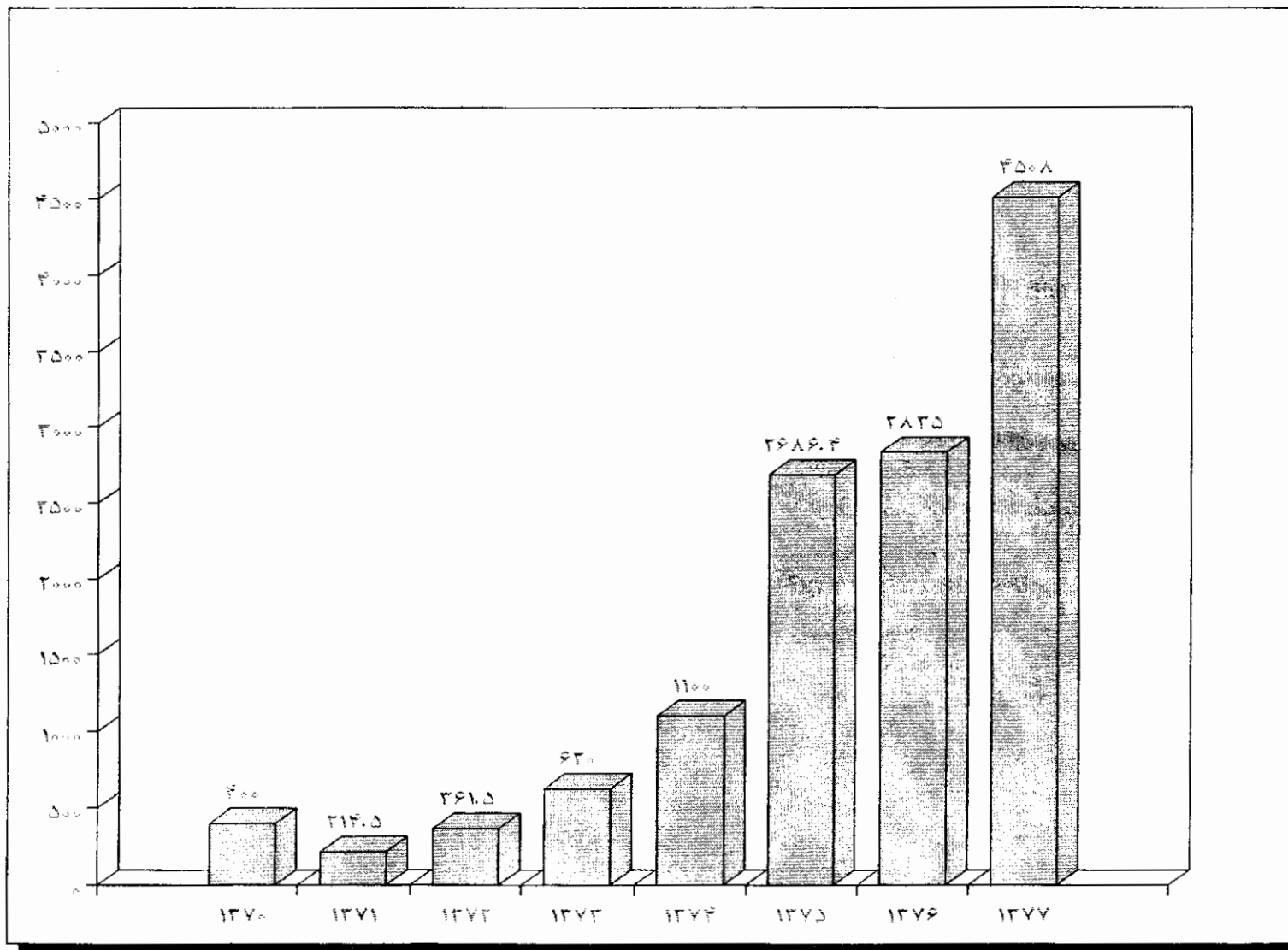
۳- حذف طبقه بندی فصل اول - سایر فصول اعتبارات ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها در قسمت پیوست استانی لایحه بودجه همچون سال‌های قبل که در این صورت تفکیک اعتبارات فصل اول و سایر فصول بر اساس توافق ادارات کل آموزش و پرورش و سازمان برنامه و بودجه استان‌ها در موافقت‌نامه‌های شرح عملیات انجام خواهد شد.

جدول ۱- اعتبارات جاری ادارات کل و دستگاه‌ها و ردیف‌های ملی در وزارت آموزش و پرورش (ارقام به میلیون ریال)

عنوان	مصوب ۱۳۷۷	پیش‌بینی عملکرد ۱۳۷۷	افزایش‌های مصوب هیئت وزیران	ارقام مندرج در لایحه	حداقل کسری سال ۱۳۷۸
ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها	فصل اول	۱۰,۱۰۰,۰۰۰	۵۰۵,۰۰۰	۱۰,۰۱۳,۶۲۳	۵۹۱,۳۷۷
	سایر فصول	۱,۰۰۰,۰۰۰	۰	۲۵۰,۱۶۰	۷۴۹,۸۴۰
	جمع	۱۱,۱۰۰,۰۰۰	۵۰۵,۰۰۰	۱۰,۲۶۳,۷۸۳	۱,۳۴۱,۲۱۷
دستگاه‌ها و ردیف‌های ملی	فصل اول	۴۷۴,۶۰۰	۲۷,۷۳۰	۷۹۲,۸۲۰	-۲۱۰,۴۹۰
	سایر فصول	۵۵۶,۴۰۰	۰	۶۵۸,۴۹۰	-۳۲,۰۹۰
	جمع	۱,۰۳۱,۰۰۰	۲۷,۷۳۰	۱,۴۵۱,۳۱۰	-۲۴۲,۵۸۰
جمع	فصل اول	۷,۵۸۴,۶۰۰	۱۰,۶۵۴,۶۰۰	۱۰,۸۰۶,۴۴۳	۲۸۰,۸۸۷
	سایر فصول	۱,۵۵۶,۴۰۰	۱,۶۲۶,۴۰۰	۹۰۸,۶۵۰	۷۱۷,۷۵۰
	جمع	۹,۱۴۱,۰۰۰	۱۲,۲۸۱,۰۰۰	۱۱,۷۱۵,۰۹۳	۱,۰۹۸,۶۳۷

نمودار ۱- کسری بودجه آموزش و پرورش طی سال‌های (۱۳۷۷-۱۳۷۰)

(ارقام به میلیارد ریال)

۸- صندوق ذخیره فرهنگیان

براساس مفاد تبصره «۶۳» قانون برنامه دوم توسعه، صندوق ذخیره فرهنگیان از اول مهر سال ۱۳۷۴ تأسیس و تاکنون به فعالیت خود ادامه داده است، ولی قابل ذکر است که با توجه به تعداد اعضای صندوق و حق عضویت‌های واریزی در مقابل میزان اعتبار تخصیصی سهم دولت که تفاوت فاحشی با هم دارند، دولت هر ساله میزان قابل توجهی به صندوق بدهکار شده است.

در سال ۱۳۷۷ تعداد اعضا ۴۶۶,۲۸۸ نفر می‌باشد. مجموع واریزی توسط اعضا تا پایان سال معادل ۱۲۰ میلیارد ریال برآورد می‌گردد که در مقایسه با تخصیص اعتبار ۶۵ میلیارد ریالی در این سال دولت تعهد کامل خود را در زمینه پرداخت سهم خود عمل ننموده است و با توجه به اعتبار پیش‌بینی شده در لایحه بودجه سال ۱۳۷۸، تا پایان سال آینده دولت ۱۷۹ میلیارد ریال به صندوق ذخیره فرهنگیان بدهکار خواهد بود.

۹- حقوق و مزایای معلمان در سال‌های ۱۳۷۷-۱۳۷۸

میانگین حقوق و مزایای معلمان قبل از کسر مالیات و سایر کسورات قانونی براساس احکام کارگزینی در شهریور ماه ۱۳۷۷ معادل ۶۷۶,۸۲۹ ریال بوده است و در سال ۱۳۷۸، در صورت اعمال افزایش ضریب سنواتی، ارتقای گروه و تغییر ضریب جدول حقوقی از ۱۸۰ به ۲۰۰ (در صورت تصویب هیئت محترم دولت) حدود ۱۵ درصد افزایش خواهد یافت و میانگین حقوق به ۷۹۹,۳۰۹ ریال خواهد رسید. تعداد معلمانی که در یافتی آنان در سال ۱۳۷۷ زیر خط فقر قرار داشته‌اند، ۴۶۱,۷۱۸ نفر (۴۵/۲ درصد) بوده است و در صورتی که خط فقر را بسیار خوشبینانه در سال ۱۳۷۸ معادل ۸۰۰,۰۰۰ ریال در نظر بگیریم، تعداد معلمان زیر خط فقر^۱ به ۵۷۶,۵۲۴ نفر (۵۶/۴ درصد) افزایش خواهد یافت. این در حالی است که اخیراً یکی از مسئولان محترم طرح ساماندهی اقتصادی، خط فقر را حدود ۱,۱۰۰,۰۰۰ ریال اعلام نموده است.

معلمان در مقایسه با کارکنان بسیاری از وزارتخانه‌ها دریافتی کمتری دارند. محاسبات انجام شده نشان می‌دهد دریافتی کارکنان در بسیاری از دستگاه‌های اجرایی در سال ۱۳۷۷ ماهانه ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال بوده است که علاوه بر حقوق و مزایای ماهانه تحت عناوین مختلف مانند پاداش، اضافه کار، فوق‌العاده کارانه و... در طول سال دریافت می‌نمایند. این اطلاعات حاصل تقسیم اعتبارات مصوب فصل اول این گونه دستگاه‌ها به تعداد کارکنان آنها می‌باشد. اما دریافتی معلمان منحصر به حقوق و مزایای مندرج در احکام حقوقی است و این ارقام در شهریور ماه سال جاری قبل از کسر کسورات قانونی به طور متوسط ماهانه ۶۷۶,۸۲۹ ریال است.

^۱ اخیراً یکی از مسئولان محترم طرح ساماندهی اقتصادی، خط فقر را حدود ۱,۱۰۰,۰۰۰ ریال اعلام کرده است.

جدول ۲- میانگین حقوق و مزایای فرهنگیان بر اساس اطلاعات

شهریور ماه ۱۳۷۷

عنوان	تعداد(نفر)	میانگین(ریال)
کوچک‌تر از ۳۰۰,۰۰۰	۱۲,۷۳۷	۲۴۴,۴۰۱
از ۳۰۰,۰۰۱ تا ۴۰۰,۰۰۰	۲۵,۸۷۰	۳۵۹,۷۲۳
از ۴۰۰,۰۰۱ تا ۵۰۰,۰۰۰	۱۱۵,۷۰۴	۴۵۸,۰۵۴
از ۵۰۰,۰۰۱ تا ۶۰۰,۰۰۰	۱۸۸,۲۴۷	۵۵۱,۲۴۴
از ۶۰۰,۰۰۱ تا ۷۰۰,۰۰۰	۲۳۳,۹۶۶	۶۴۹,۹۰۹
از ۷۰۰,۰۰۱ تا ۸۰۰,۰۰۰	۱۸۵,۳۵۱	۷۴۶,۹۷۳
بزرگ‌تر از ۸۰۰,۰۰۱	۲۶۰,۴۱۵	۹۳۷,۴۰۸
جمع کل	۱,۰۲۲,۲۹۰	۶۷۶,۸۳۹

کمتر از ۶۵۰,۰۰۰ ریال ۴۶۱۷۱۸ نفر ۴۵/۲ درصد

بیشتر از ۶۵۰,۰۰۰ ریال ۵۶۰۵۷۲ نفر ۵۴/۸ درصد

جدول ۳- پیش‌بینی میانگین حقوق سال ۱۳۷۸ فرهنگیان

عنوان	تعداد(نفر)	میانگین(ریال)
کوچک‌تر از ۳۰۰,۰۰۰	۱۲,۷۳۷	۲۸۳,۷۵۰
از ۳۰۰,۰۰۱ تا ۴۵۰,۰۰۰	۲۵,۸۷۰	۴۱۷,۶۳۸
از ۴۵۰,۰۰۱ تا ۶۰۰,۰۰۰	۱۱۵,۷۰۴	۵۳۱,۸۰۱
از ۶۰۰,۰۰۱ تا ۷۰۰,۰۰۰	۱۸۸,۲۴۷	۶۳۹,۹۹۴
از ۷۰۰,۰۰۱ تا ۸۰۰,۰۰۰	۲۳۳,۹۶۶	۷۵۴,۵۴۴
بزرگ‌تر از ۸۰۰,۰۰۱	۴۵۵,۷۶۶	۹۹۶,۳۹۸
جمع کل	۱,۰۲۲,۲۹۰	۷۹۹,۳۰۹

کمتر از ۸۰۰,۰۰۰ ریال ۵۷۶,۵۲۴ نفر ۵۶/۴ درصد

بیشتر از ۸۰۰,۰۰۰ ریال ۴۴۵,۷۶۶ نفر ۴۳/۶ درصد

۱۰- اعتبارات عمرانی وزارت آموزش و پرورش

اعتبارات عمرانی وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۳۷۶ بالغ بر ۱۶۳۹/۳ میلیارد ریال بوده که با ۱۶ درصد کاهش به ۱۳۸۳/۲ میلیارد ریال در سال ۱۳۷۷ رسیده است. اعتبارات استانی فصل آموزش و پرورش و ملی طی ۲ سال اخیر و همچنین اعتبار مندرج در لایحه پیشنهادی سال ۱۳۷۸ که در جدول شماره ۴ منظور گردیده نشان می‌دهد اعتبارات فصل مذکور طی سال‌های ۱۳۷۶ و ۱۳۷۷ حدود ۴ درصد رشد داشته حال آن که در سال ۱۳۷۸ این اعتبار با ۱۶ درصد کاهش مواجه است.

اعتبارات ملی نیز طی سال‌های ۱۳۷۶ و ۱۳۷۷ حدود ۷۷ درصد رشد داشته، لیکن در سال ۱۳۷۸ با ۳۳ درصد کاهش مواجه است.

جدول ۴- اعتبارات عمرانی، استانی و ملی

وزارت آموزش و پرورش (ارقام به میلیارد ریال)

سال	استانی	ملی	جمع
۱۳۷۶	۹۴۷/۸	۱۷۵/۲	۱۱۲۳
۱۳۷۷	۹۸۷/۴۴	۳۰۹/۵	۱۲۹۶/۹۴
۱۳۷۸	۸۳۲/۵۸۶	۲۱۱/۵	۱۰۴۴/۰۸۶

۱۱- بررسی بند «د» تبصره ۸ و پیشنهادات اصلاحی

بند «د» تبصره ۸ لایحه بودجه سال ۱۳۷۸ با تغییراتی که در متن و نحوه پیش‌بینی درآمدها و اعتبارات مربوط نسبت به سال‌های گذشته، صوت گرفته است، نیاز به اصلاحاتی دارد که ذیلاً به این اشکالات و اصلاحات ضروری اشاره می‌شود:

۱۱-۱- متن تبصره با این پیش‌فرض تنظیم شده است که آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۳ قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در هیئت محترم دولت تصویب و ابلاغ شده است. در حالی که این آیین‌نامه هنوز به تصویب نرسیده است. بدین ترتیب اشاره‌ای به عوارض بند ۳ ماده ۱۳ قانون تشکیل شوراهای (تا ۵ درصد عوارض شهرداری‌ها) نشده است.

۱۱-۲- مسئول و وصول عوارض مشخص نشده است.

۱۱-۳- کل درآمد پیش‌بینی شده برای این تبصره ۸۳۷.۱۶۰ میلیون ریال می‌باشد که در ۲ بخش به شرح زیر پیش‌بینی شده است:

- ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها تحت شماره طبقه‌بندی ۱۲۸۲۰۰ در فصل اول ۵۸۷.۱۶۰ میلیون ریال.

- وزارت آموزش و پرورش در ردیف ۱۲۷۵۳۵ مبلغ ۲۵۰.۰۰۰ میلیون ریال.

توزیع ۵۸۷.۱۶۰ میلیون ریال (درآمد - هزینه) بین استان‌های مختلف اولاً، در فصل اول صورت گرفته یعنی برای پرداخت هزینه‌های پرسنلی که مغایر با مفاد قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش است و این اعتبار از ابتدای درج در قوانین بودجه برای افزایش کیفیت و توسعه و تجهیز مدارس در نظر گرفته شده بود و شوراهای آموزش و پرورش انگیزه‌ای برای وصول عوارض و افزایش درآمد داشتند، در حالی که اختصاص این درآمدها به حقوق قانونی معلمان که تأمین آن را جزء وظایف قانونی دولت می‌دانند و در صورت عدم تحقق این گونه درآمدها، دولت بالاخره موظف به تأمین آن می‌باشد ولی انگیزه وصول را کاهش خواهد داد.

۱۱-۴- توزیع درآمدها بین استان‌های مختلف بدون توجه به امکانات بالقوه درآمدی انجام گرفته است و منجر به عدم تحقق درآمدها در بسیاری استان‌ها که اصولاً امکانات درآمدی ندارند و همچنین کاهش درآمد در استان‌هایی مانند تهران، اصفهان، مرکزی و خوزستان خواهد شد.

۱۱-۵- مبلغ ۲۵۰ میلیارد ریال درآمد متمرکز جهت توزیع بین استان‌های کم درآمد، بر اساس متن تبصره از محل وصولی کلیه استان‌ها از جمله استان‌های کم درآمد تأمین و متمرکز خواهد شد که با هدف کمک به استان‌های کم درآمد مغایرت خواهد داشت.